

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

22.09.2022

29 §

§ 29

Asianro 3562/02.02.02/2022

Joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten talousarvioiden toteutuminen 1.1.-31.7.2022**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Kuopion ja Siilinjärven avoimen joukkoliikenteen viranomaistehtävistä vastaa Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta. Lisäksi lautakunta vastaa Kuopion lakisääteisten koulukuljetusten järjestämisestä. Kuopion ja Siilinjärven yhteistoimintasopimus antaa mahdollisuuden lakisääteisten koulukuljetusten keskittämisen koko alueella Kuopion hoidettavaksi, mutta Siilinjärvi on halunnut vastata omien kuljetustensa järjestämisestä lukuun ottamatta avoimella joukkoliikenteellä hoidettavia kuljetuksia. Järjestely on toiminut hyvin, joten sitä ei ole ollut tarvetta muuttaa.

Kuopiossa joukkoliikenteelle ja henkilökuljetuksille laaditaan vuosittain oma talousarvio osana kaupunkiympäristön palvelualueen talousarviota. Talousarvion käyttösuunnitelmassa esitetyt Kuopion ja Siilinjärven yhteisen liikenteen tulot ja menot ovat koko toimivalta-alueella käsittäviä lukuja, ja ne on tasattu Kuopion nettoluvuiksi tulo- ja menopuolelle kirjatuilla Siilinjärven osuuksilla. Joukkoliikennepalvelujen myymisestä Siilinjärvelle syntyvät kustannukset jaetaan kuntien kesken yhteistoimintasopimuksen mukaisesti asukaslukujen suhteessa.

Siilinjärven talousarviossa joukkoliikenne on omana tulosalueenaan. Tavoitteena on edistää ja ylläpitää joukkoliikennepalveluja työ-, koulu- ja asiointiliikenteen tarpeisiin. Siilinjärven sisäisen joukkoliikenteen tulot ja menot sisältyvät Siilinjärven talousarvioon.

Talousarvioiden toteutuminen 1.1. - 31.7.2022

Kuopio

Kuopion kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelmaan 2022 on kirjattu joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten järjestämisen menoiksi 16 717 800 € ja tuloiksi 10 472 000 € eli nettomenoiksi 6 245 800 €.

Kirjanpidon raportin mukaan käyttösuunnitelman mukaisten toimintakulujen toteutumisaste oli heinäkuun loppuun mennessä 53 % ja toimintatuottojen 54 %.

Merkittävimmät tulot

	Talousarvio €	Toteutuma €	Toteutuma- %
Lipputulot, avoin joukkoliikenne *koko toimivalta-alue	9 100 000	7 905 872	53
Sisäinen palvelusopimusmyynti	4 400 000	2 566 667	58
Valtionapu *koko toimivalta-alue	2 080 000	205 159	10
Kelan koulumatkatuki *koko toimivalta-alue	650 000	625 964	96
Lipputulot Elyn liikenteestä	490 000	285 000 (tammi-kesäkuu)	58
Kela-lippujen omavastuu *koko toimivalta-alue	200 000	45 003	23

Koronan vähentämän matkustajamäärän vuoksi lipputulot oletettiin kertyvän arviolta 1,7 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2019. Kuluvan vuoden kokonaismatkustajamäärä tammi-heinäkuussa oli 3,7 miljoonaa, joka on 19 % enemmän kuin vastaavana ajanjaksona viime vuonna, mutta 10 % vähemmän kuin vuonna 2019. Kesäkuukausina kehitys on ollut kuitenkin erittäin myönteistä. Matkustajamäärä kesä-kesä-elokuussa ylitti vuoden 2019 vastaavan ajanjakson määrän lähes 10 %:lla. Merkittävimmät asiat myönteisen kehityksen taustalla ovat polttoaineen hinnan kehitys ja oppivelvollisuuslain muutokseen liittyvä koulumatkatukiuudistus.

Joukkoliikenteen perusrahoitukselle on haettu valtionapu 1 080 000 euroa sekä ilmastoperusteista valtionapua puhtaiden käyttövoimien kaluston edistämiseksi 1 000 000 euroa MAL-sopimuksen pohjalta. Lisäksi haettiin koronatukea koronasta johtuviin lipputulomenetyksiin, jotka arvioitiin 1 700 000 euron suuruisiksi. Perusrahoituksen valtionapu jaetaan kuntien kesken kustannusten suhteessa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Ilmastoperusteinen valtionapu kohdistuu kokonaisuudessaan Kuopiolle. Koronatuki puolestaan jaetaan kuntien kesken toteutuneiden lipputulomenetysten suhteessa.

Elyn luovuttua Waltti-järjestelmästä kesällä 2020 siirtyi Elyn järjestämää Kuopion seudun työssäkäyntialueen joukkoliikennettä Kuopion Waltti -järjestelmään. Muutos on Kuopiolle kustannusneutraali, koska Kuopiolle kohdistuvat lipputulot korvaavat Kuopiolle järjestelystä syntyvät kustannukset.

Merkittävimmät menot

	Talousarvio €	Toteutuma €	Toteutuma-%
Liikennöintikorvaukset, avoin joukkoliikenne, sis. Siilinjärven osuuden	16 100 000	8 490 072	53
Koulu- ja esikoulukuljetukset	4 264 000	2 255 026	53
ICT-kulut	940 000	337 885	40
Nousukorvaukset markkinaehtoiselle ja Elyn liikenteelle, liikennöintikorvaukset Elyn liikenteeseen	400 000	260 000	65
Henkilöstökulut	499 800	309 931	62
Konsulttipalvelut	320 000	64 183	20

Liikennöintikorvauksille varattu määräraha suunniteltiin kattavan kustannusindeksin nousun sekä maltilliset, hyväksytyn palvelutason mukaiset palvelutason parannukset. Linja-autoliikenteen kustannusindeksin nousu kuluvana vuonna on ollut heinäkuun loppuun mennessä historiallisen nopeaa (lähes 6 %). Heinäkuusta 2020 heinäkuuhun 2022 indeksi on nousut yli 10 %.

Konsulttipalvelut ja henkilöstökulut sisältävät Kuopion älykäs liikenne -hankkeen kustannukset, joihin saadaan Ely -keskuksen kautta valtionapua 70 %. Hanke päättyy lokakuussa 2022. ICT-kuluista yli puolet on Walitti -järjestelmän ylläpito- ja kehittämiskustannuksia.

Siilinjärvi

Siilinjärven talousarvioon on kirjattu kuluvalla vuodelle toimintatuotoiksi 1 222 000 euroa ja -kuluiksi 2 579 000 euroa eli toimintakatteeksi 1 357 000 euroa. Tuotot muodostuvat lipputulosta sekä valtionavusta ja muista tuista. Kuluista merkittävin menoerä on palvelujen ostot (2 556 000 euroa). Palvelujen ostot sisältävät yhteisen liikenteen kustannusten lisäksi mm. viranomaistoimintaan liittyvän palvelun ostamisen Kuopiolta.

Toteutumätiedot alkuvuoden osalta ovat vielä kesken, koska niistä puuttuvat toisen neljänneksen kustannukset. Liikennöintisopimusten indeksitarvikset tulevat nostamaan kustannuksia arvioitua enemmän. Toisaalta matkustajamäärä linjoilla 30–40 on kasvanut helmikuussa toteutuneen hinnanalennuksen jälkeen yli 7 % enemmän kuin koko paikallisliikenteessä keskimäärin. Määrä kasvoi yli 20 % edellisestä vuodesta ja se on jo ylittänyt vuoden 2019 tason. Lipputulosten ylittyminen arvioidusta näyttää mahdolliselle, mutta toimintakate saattaa kuitenkin toteutua arvioitua suurempana kasvavien liikennöintikustannusten vuoksi. Nettokustannusten kasvamiseen vaikuttaa osaltaan myös kesäkuussa hyväksytty yhteisen liikenteen kustannusjakomalli, jossa kustannukset jaetaan nousumäärien ja kuntalaisten tekemien matkojen pituuksien perusteella.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

22.09.2022

29 §

Asiaa selostetaan kokouksessa.

Vaikutusten arviointi

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle, että se merkitsee katsauksen talousarvio-tilanteesta tiedoksi.

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

